Bijlage 1

Lijst met therapieën /interventies die in de jeugdzorg^plus ingezet kunnen worden bij de behandeling van slachtoffers van loverboys

- (GGZ-)traumabehandeling middels **EMDR,**
- cognitieve gedragstherapie, verbeteren zelfwaardering middels **Solide Basis,**
- **COMET** (zelfbeeldtraining aangepast voor jongeren) of cognitieve gedragstherapie
- **Beauty & The Beast**: programma voor meisjes gericht op bewustwording vergroten van situaties, mechanismen en processen die tot prostitutie kunnen leiden en voorlichting geven over de tactiek van loverboys (ook beschikbaar voor meiden met LVB)
- **Lover or Loser**, programma voor jongens
- gezinstherapie (bijvoorbeeld **FFT**)
- versterken van het netwerk (bijvoorbeeld **MST**)
- vergroten weerbaarheid door sociale vaardigheids- en weerbaarheidstrainingen
- trainingen seksualiteit & intimiteit (ook voor LVB)
- Er is een uitgebreid behandelaanbod voor jongeren met complex trauma (waarin aandacht voor hechting/systeem, traumabehandeling, veiligheid, stabilisatie etc), ook voor LVB
- Cognitieve gedragstherapie
- **Girls talk** is een groepscounselingprogramma voor seksueel actieve, kwetsbare meisjes van 14 tot 18 jaar met een relatief laag opleidingsniveau.
- **Body talk** via het doen van onder andere beeldende, sport en spel opdrachten, hun lichamelijke kenmerken onderzoeken. Hierdoor worden zij zich bewuster van hun zintuiglijke waarneming, lichaamssignalen, invloed van media en oefenen met grenzen ervaren en aangeven.
- **SoVa**
  - ✓ In deze Sociale Vaardigheidstraining op Maat zijn verschillende varianten te onderscheiden: een training gericht op conflicthantering
  - ✓ een training gericht op het vergroten van assertiviteit
  - ✓ een training algemene sociale vaardigheden
- **AR op Maat**
  Agressie Regulatie op Maat biedt de mogelijkheid om afhankelijk van de problematiek, criminogene behoeftes, responsiviteit en recidiverisico van de jongeren te trainen. AR op Maat wordt enkel individueel aangeboden als een jongere niet in aanmerking komt voor een groepstraining InControl!
- **In Control!**
  In Control! is een agressieregulatie training die in groepen gegeven wordt door een duo bestaande uit een gedragswetenschapper en een bewegingstherapeut. De training bestaat uit 18 bijeenkomsten die in de gymzaal worden gegeven en 3 individuele bijeenkomsten. De mentoren en de ouders/verzorgers van de jongeren worden intensief bij de training betrokken. Zonder het natraject duurt de training 3 tot 4 maanden.
- **Brains4Use**
  Brains4Use is een trainingsprogramma voor jongeren in het omgaan/gebruik van middelen. Het is een training waarbij een drugsconsulent samen met de jongere gaat werken rondom gedragsverandering in het gebruik van middelen/drugs/alcohol. De cirkel van verandering van Prochaska en DiClementi loopt als rode draad door de interventie heen. Binnen de training wordt gekeken naar gebruik, voor- en nadelen van gebruik, eventuele doelstelling om gebruik te verminderen of te stoppen, tips om controle te krijgen en hoe omgaan met moeilijke situaties. De hele training duurt ongeveer 12 sessies. Om een goed beeld te krijgen op de functie van het

gebruik, het effect ervan op de jongere, op zijn gedrag, de wisselwerking met zijn netwerk wordt Brains4Use vaak voorafgegaan met een verslavingsanalyse van ongeveer 5 sessies.

- **Vaktherapie**
  Bewegend leren is niet gericht op gedragsverandering, maar zorgt voor een aanscherping van je attitude. Dit gebeurt aan de hand van een aantal onderdelen, die variabel kunnen worden ingezet. De te onderscheiden onderdelen zijn groepsgesprekken, individuele gesprekken, scoringslijsten en scoringsmomenten. Groepsdynamica is hierbij het sturingselement. Deze elementen worden ingezet in activiteitensessies; deze activiteiten verlopen via de 'adventure wave':
  - ✓ Briefing, introductie, uitleg over de activiteit
  - ✓ Activity; uitvoering van de activiteit
  - ✓ Ending; het beëindigen van de activiteit
  - ✓ Debriefing; nabespreking
  - ✓ Uitgangspunt is dat deelnemers de ervaringen die zij tijdens de 'adventure wave' opdoen leren te reflecteren in alledaagse situaties.

- **Cognitieve gedragstherapie**
  CGT kan bij diverse klachten of problemen van de jongere of zijn omgeving worden ingezet.De effectiviteit van CGT is gebleken uit wetenschappelijk onderzoek. De therapeut sluit zo dicht mogelijk aan bij de probleembeleving van de jongere en zal samen met de jongere streven naar een verandering in het gedrag, in het denkproces van de jongere. Het uitgangspunt hierbij is dat gedachten onderliggend zijn aan het gevoel en het gedrag. De therapeut zal de jongere middels cognitieve en gedragstherapeutische technieken stimuleren om na te denken over mogelijke denkfouten, automatische gedachten, kerngedachten en kijken hoe deze invloed hebben op het gedrag. Gedragsverandering en daarmee het verminderen van de lijdensdruk is het uiteindelijke doel. Technieken die hierbij gebruik worden zijn o.a. het bekende g-schema, gedachten uitdagen, gedragsexperimenten, exposure.

- **Behandeling psychotrauma via EMDR**
  EMDR (Eye Movement Desensitisation and Reprocessing) is een geprotocolleerde behandeling voor de gevolgen van psychotrauma, waaronder PTSS (Post Traumatische Stressstoornis). Bij de behandeling wordt gebruik gemaakt van afleidende stimuli, zoals het uitlokken van oogbewegingen, terwijl de cliënt de aandacht richt op wat zich aan het bewustzijn opdringt tijdens het verwerkingsproces. Het is een kortdurende, cliëntgerichte en geprotocolleerde behandeling, waarbij mensen met klachten die het gevolg zijn van een ingrijpende gebeurtenis vaak na enkele sessies weer in staat zijn om de normale dagelijkse bezigheden aan te pakken.
- **Systeemtherapie**
  Systeemtherapie kan door iedereen gevolgd worden. Het kunnen individuele gesprekken zijn, maar ook andere betrokkenen van 'het systeem' - in onze instelling gaat het meestal om gezinnen - kunnen uitgenodigd worden. De therapeut gaat samen met de jongere kijken hoe hij/zij kan leren de mensen met wie hij/zij samenleeft beter te begrijpen en hoe zij beter en effectiever kunnen communiceren met elkaar. Er wordt nauwkeurig gekeken naar de problemen, de cirkels van beïnvloeding binnen het systeem en hoe elk lid van het systeem hierin iets kan betekenen.
- **Resocialisatie via de VT-Vertrektraining**
  De training is ontwikkeld ten behoeve van jongeren uit residentiële instellingen van 15 jaar en ouder met risico op uitval en aansluitend thuisloosheid. Tevens is er een vorm ontwikkeld voor jongeren die niet in een residentiële instelling verblijven maar wel het risico lopen op uitval en aansluitend ook thuisloosheid. De VT bevat ook elementen die relevant zijn voor alle jongeren die een residentiële instelling gaan verlaten, dus ook voor jongeren die geen risico lopen om thuisloos te worden. In vergelijking met de oorspronkelijke VT, is deze training - ook wel 'voorbereiding op vertrek' genoemd - minder intensief. De VT is gericht op

competentievergroting en netwerkversterking en er wordt gewerkt aan concrete doelen die worden opgesteld door de jongere en de trainer. De VT bestaat uit een combinatie van praktische, materiële en psychosociale hulp.

Naast deze trainingen en interventies kunnen de jeugdzorg^{plus} instellingen het volgende aanbieden:

- ✓ Het samenwerkingsverband met de forensisch jeugdpsychiatrische polikliniek Sedna biedt mogelijkheden tot individuele en groepstherapie en ouderbegeleiding en gezinstherapie zoals Functional Family Therapy.
- ✓ Buitenprogramma WorkWise en het werkprogramma Aan de Slag
- ✓ MST
- ✓ Kamertraining